

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7-3129

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 359

14 Şubat 2012

Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-3129)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) TBMM Başkanlığının 30.01.2012 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.02.74798 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 03.02.2012 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/610-2-684/606 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın Umut ORAN'ın, Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına tarafımca cevaplandırılmasını tensip ettikleri, 7/3129 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, TEİAŞ Genel Müdürlüğünden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER :

-Önerge Cevabı (1 Sayfa)

DAĞITIM :

Gereği : Bilgi :
TBMM Başkanlığı Başkanlık

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN UMUT ORAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/3129)**

Sorular 1-5:

14.01.2012 günü Bursa Doğalgaz Santralında meydana gelen frekans kayması nedeniyle Türkiye'nin en büyük kenti İstanbul başta olmak üzere Marmara Bölgesindeki bir çok şehrimize elektrik ve doğal gaz verilememiş, yoğun kar yağışı ve soğuk hava şartlarının da etkisiyle kent genelinde ısınma sorunu yaşanmış, aralarında hastanelerin de olduğu bir çok kamu kuruluşunda gereken hizmetlerin verilmesi aksamış, metro ve tramvayların çalışmaması sebebiyle vatandaşlar mağdur olmuştur. Ulusal Basında yer alan görüşlere göre bu durumun temel sebebi, anlık talep ile bazı bölgelerde o an için üretilen enerjinin tüketilen enerjiyi karşılamakta güçlük çekmesi, jeneratörlerde oluşan yüklenme sonucunda devir düşmesi ve bunun sonucunda da frekansın kaymasıdır. Bu kapsamda;

-Her ne kadar Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının 2012 yılı bütçe konuşmasında Türkiye'nin OECD ülkeleri içerisinde geçtiğimiz 10 yılda enerji talep artışının en çok gerçekleştiği ülke olduğu belirtilmişse de, yine Hükümet döneminde enerji arzının sürdürülebilir bir politikaya kavuşmadığı, hala tüketimi karşılamakta zorluk çektiği somut olarak gözükmektedir. 2012 yılı başta olmak üzere önümüzdeki yıllarda oluşacak enerji talebini karşılamak için kısa vadeli hangi adımların atılması planlanmaktadır?

-10 yıla yaklaşan Hükümet döneminde, Türkiye'nin en büyük sanayi, ticaret ve kültür merkezi İstanbul başta olmak üzere Marmara Bölgesinin alternatif enerji dağıtım alanları neden yaratılamamış, enerji arzını uzun süreli engelleyebilecek durumların oluşmasını engellemek için gereken adımlar niçin atılmamıştır?

-Kış koşullarındaki anlık talebin yarattığı baskı henüz karşılanamamışken deprem gibi çeşitli tabii afetler durumunda yaşanabilecek sıkıntılara yönelik alternatif planlar bulunmakta mıdır?

-Özellikle ekonominin kalbi olan Marmara Bölgesi için kademeli olarak devreye girecek alternatif çözümlerinin bulunmama sebebi nedir? Enerji Bakanlığı benzer bir durumun yaşanmaması için hangi A planını, B planını hazırlamaktadır?

-13 milyon 255 bin kişinin yaşadığı, Türkiye nüfusunun beşte birini barındıran İstanbul'da saatler süren bir kesinti yaşanması karşısında şayet ihmali olan kamu görevlileri varsa bunların belirlenmesi, oluşan maddi zararların giderilmesi için herhangi bir adım atılması planlanmakta mıdır?

Cevaplar 1-5:

Önergede yer alan ilk 5 sorunun cevabı birbirini tamamlar nitelikte olduğundan birlikte cevaplandırılmıştır. 14 Ocak 2012 tarihinde Marmara bölgesinde yaşanan elektrik arızası ile ilgili hususlar aşağıda verilmiştir.

Saat 13⁴²'de 380 kV Adapazarı-Bursa Doğal Gaz Kombine Çevrim (DGKÇ)-Tepeören Enerji İletim Hattı, Bursa DGKÇ Santralında A faz parafudrun patlaması neticesinde gerilim trafosunun hasarlanması ile açmıştır. Adapazarı Trafo Merkezi (TM) nin Bursa DGKÇ kesicisinin açmaması nedeniyle Adapazarı TM'de 380 kV bara boşalmıştır. Aynı anda 380 kV Ada-1 DGKÇ-Paşaköy ve Ada-2 DGKÇ-Habipler Enerji İletim Hatları da arızadan dolayı açmıştır. Bunu takiben Avrupa Enterkonneksiyon Hatlarının da açması ile birlikte Sakarya ilinin bir bölümü, İzmit (Kocaeli), İstanbul Anadolu ve Avrupa yakası ve tüm Trakya bölgesini kapsayan kısmi sistem oturması gerçekleşmiştir. Bu süreç sonucunda;

-Toplam 8.116,5 MW inkita yaşanmış,

-Sistem kısa sürede toparlanarak saat 15⁴³ itibarıyla trafo merkezlerinin tamamına enerji verilmiş ve kesintiler kaldırılmış,

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN UMUT ORAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/3129)**

- Saat 19⁵⁰ itibariyle Demirçelik Şirketlerine uygulanan tahditler kaldırılmış,
- Saat 20¹⁴ itibariyle Bursa DGKÇ Santralında patlayan A faz parafudr ve gerilim trafosu değiştirilmiş ve sistem eski durumuna getirilmiştir.

Elektrik enerjisi arz güvenliğinin sağlanmasına yönelik olarak gerekli strateji ve politikalar uygulanmakta ve ihtiyaca göre revize edilmektedir. Yaşanabilecek olası risklere karşı gerekli planlamalar ve alternatif senaryo çalışmaları sorumluluğumuzun farkında olarak yapılmıştır.

TEİAŞ Genel Müdürlüğü Kanunla kendisine verilen görevlerini başarıyla yürütmek için yoğun çaba göstermektedir. Türkiye Enterkonnekte Elektrik Şebekesi n-1 kriterine göre planlanmakta ve işletilmekte olup TEİAŞ gerekli yatırımları planlamakta ve gerçekleştirmektedir. Sistem İşletmecisi olarak elektrik sistemine hâkim olmamak veya doğru planlama yapamamak gibi bir durum söz konusu olmayıp patlayan A faz parafudr ve gerilim trafosu yukarıda açıklandığı üzere mümkün olan en kısa sürede değiştirilmiştir. Yapılan çalışmalar ile sistem, mümkün olabilen en kısa sürede arızadan önceki durumuna getirilmiştir. Elektrik iletim sistemlerinde tüm sistemin yedeği olması gibi bir durum söz konusu olmayıp, Dünya'nın hiçbir yerinde bu şekilde bir işletim bulunmamaktadır.

Türkiye üretim ve iletim sistemi, bir Milli Yük Tevzi Merkezi (Gölbaşı) ile 9 adet Bölgesel Yük Tevzi Merkezinden (Adapazarı, Çarşamba, Keban, İzmir, Gölbaşı, İkitelli, Erzurum Çukurova ve Kepez) gözlenip yönetilmektedir. Güç sistemi işletmesi, sistemin 380 kV trafo merkezlerini ve 50 MW'ın üzerindeki tüm santralleri kapsayan bir SCADA ve Enerji İşletim Sistemi Programı (EMS) ile yapılmaktadır. Sistem işleticisi (Sistem Operatörü) bu sistem sayesinde daha kaliteli bir işletme için gerekli olan her tür sistem çalışmasını, günlük işletme programlarını ve yük frekans kontrolünü yapabilmektedir. İletim sistemi elektrik sisteminin ana omurgasını teşkil etmekte olup iletim tesisleri yatırımları yüksek maliyeti olan ve yapımı uzun süre alan, işletilmesi ülke ekonomisine etkileri açısından büyük önem taşıyan sistemlerdir. Bundan dolayı bölgesel gelişim hedefleri, yük tahminleri ve arz kaynak noktaları önceden optimum olarak belirlenmektedir.

Sorular 6, 7:

-Elektrik kesintisi sırasında İstanbul'da kaç adet iş yerinde iş kazası gerçekleşmiş, kaç hastanede kaç hasta sağlık hizmetinden mahrum kalmıştır?

-14 Ocak 2011 tarihiyle kıyaslandığında elektrik kesintisinin yol açtığı sinyalizasyon bozukluğu nedeniyle kaza sayısında herhangi bir artış olmuş mudur?

Cevaplar 6, 7:

Yoğun yaşanan kış koşullarında gerçekleşen ve nedeni yukarıda açıklanan söz konusu arıza dönemine ilişkin olarak; iş kazası sayısı, sağlık hizmetleri ve araç kaza sayısı değişimlerine ilişkin ayrıntılı bilgiler Bakanlığım dışı diğer kamu kurumlarından istenmiş olup en kısa sürede cevaplandırılacaktır.